

ב"ה

ספירת העומר

מתי חמץ זה מצוה

בין חג הפסח לחג השבועות ישנו הזמן דספירת העומר. והיינו, שבכללות ישנם שלשה זמנים: חג הפסח, ספירת העומר, וחג השבועות.

והחילוק ביניהם: בפסח – חמץ הוא **דבר האסור**, בספירת העומר – הוא **דבר הרשות**, ובשבועות – הוא **מצוה חיובית**, שהרי שתי הלחם היה צריך להיות מחמץ דוקא^[1].

ולכאורה אינו מובן: אם חמץ בפסח הוא **דבר האסור** – איך יתכן שבשבועות נעשה חמץ ענין של **מצוה** (ששתי הלחם צריך להיות מחמץ דוקא)?

וביאור הענין^[2]: חמץ – הוא ענין של ישות והתנשאות, טעם ודעת, היפך ענין המצה שנקראת "לחמא עניא", שאין בה התנשאות ואין בה טעם.

ולכן, בחג הפסח – מיד בצאת בני ישראל ממצרים – היה חמץ **אסור**, כיון שאז האירה בהם האמונה בבחינת **קטנות**, דהיינו שהיה בהם **אמונה וביטול** בלבד, אבל בפנימיות עדיין לא היה בהם כלום, ולכן **הטעם ודעת** (שהוא ענין החמץ) שלהם – עדיין לא היה כדבעי;

ורק בחג השבועות, לאחר שלימות העבודה דספירת העומר בבירור המדות **בפנימיות**, כך, שגם עניני הטעם ודעת נעשו **קדושה** – אזי אפשר לעשות גם מהחמץ ענין של **מצוה**.

והנה, בזמן הזה אין הקרבת שתי הלחם בגשמיות, אבל ישנו ענין זה **בעבודה הרוחנית** בנפש האדם, בשלושה זמנים הנזכרים לעיל:

אמרו חכמינו ז"ל^[3] "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא (היום^[4]) ממצרים", והיינו שתמיד צריך להיות ענין היציאה ממצר הגוף ונפש הבהמית, שהוא ענין יציאת מצרים ברוחניות.

והסדר בזה – שבהתחלת העבודה (בדוגמת הענין דיציאת מצרים בחג הפסח) חמץ הוא **אסור**, דהיינו שאין לחשוב כלל על הטעם ודעת שלו, איך ענין פלוני נראה בעיניו על פי שכל כו', שהרי שכלו עדיין אינו כדבעי, ולכן עליו להיות בתנועת ביטול וקבלת עול שלמעלה מטעם ודעת.

[וענין זה אינו רק בהתחלת העבודה ממש, אלא בכל מצב ישנו ענין שהוא בדוגמת התחלת העבודה, שהרי "בכל דור ודור (דהיינו בכל מעמד ומצב) חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים". ולכן, בכל מצב ישנה תנועה זו – שלא להתחשב בעצמו ובשכלו, וכנזכר לעיל^[5] שגם בעבודת הצדיקים צריך להיות העבודה דתשובה ויציאה ממציותו].

אמנם, לאחר שכבר יצא מ"מצרים" (מהמצרים והגבלות שלו) – הרי אף שגם אז אינו יכול עדיין לעשות מהחמץ מצוה חיובית (היינו, קדושה ממש), מכל מקום, אין זה כבר דבר האסור, אלא דבר הרשות – דהיינו שעליו להתחיל לחשוב על פנימיותו ועל מציאותו שלו (שהוא ענין החמץ שבו), שיהיו באופן המתאים לקדושה.

ועד שבגמר ותכלית העבודה – אפשר (ובמילא – חייבים) לעשות מהחמץ (טעם ודעת) ענין של קדושה ממש, כלי לאלקות, על ידי בירור פנימי, שהוא תכלית שלימות העבודה.

והרי זוהי מעלת תורת חסידות חב"ד – שאין מסתפקים בהענין ד"צדיק באמונתו יחיה"^[6], אלא השכל עצמו נעשה כלי לאלקות.

קטע משיחת שיחת ש"פ קדושים, מבה"ח אייר, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשי"ד ח"ב ע' 249.

[1] אמור כג, יז. מנחות נב, ב.

[2] ראה גם לקו"ש חכ"ב ס"ע 31 ואילך, חל"ב ע' 136, ובהנסמן שם.

[3] פסחים קטז, ב (במשנה).

[4] תניא רפמ"ז.

[5] ס"ח.

[6] חבקוק ב, ד. וראה לקו"ד ח"א קמא, ב. ועוד.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה